

AX-116

May-2016

D.L.P.

**Bombay Industrial Relation Act,
Industrial Disputes Act, Provident Fund Act**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- સૂચના : (1) દરેક પ્રશ્ન સરખા ગુણ ધરાવે છે.
(2) તમારા જવાબોના સમર્થનમાં ઉદાહરણો અને નિર્ણિત ચૂકાદાઓ ટાંકો.

1. મુંબઈ ઔદ્યોગિક સંબંધક ધારા અન્વયે વ્યાખ્યાઓ સમજાવો.

- (i) કલમ – 3 (19) સંસ્થા
(ii) કલમ – 3 (13) કામદાર
(iii) કલમ – 3 (39) પગાર

અથવા

- (a) મજુર અધિકારીની સત્તા અને ફરજો અંગે મુંબઈ ઔદ્યોગિક સંબંધ (બી.આઈ.આર.) કાયદા અન્વયે સમજાવો.
(b) બી.આઈ.આર. એક્ટ 1946 અને આઈ.ડી. એક્ટ-1947 કાયદાઓનો માળખાકીય તફાવત સમજાવો.

2. (a) મુંબઈ ઔદ્યોગિક સંબંધક ધારા અન્વયે માન્યતા ધરાવતા સંઘના અધિકારો, જવાબદારીઓ, ફરજો અને વિશેષાધિકારો સમજાવો.

- (b) બી.આઈ.આર. કાયદા અન્વયે ‘હડતાલ’ વિશે સમજાવો. તે કાયદા મુજબ હડતાલ ક્યારે ગેર કાયદેસરની બને ?

અથવા

- (a) મુંબઈ ઔદ્યોગિક સંબંધક ધારા અન્વયે ‘સામૂહિક સોદાગીરી’નો અર્થ સમજાવો.
(b) 1946ના મુંબઈ ઔદ્યોગિક સંબંધક ધારા હેઠળ ગેરકાયદેસર ફેરફારની જોગવાઈઓ નિર્ણિત કેસ લૉ સહિત સમજાવો.

3. ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે ત્રણ) (આઈ.ડી. એક્ટ હેઠળ)

- (1) જાહેર ક્ષેત્રની સેવા
- (2) નેશનલ ટ્રીબ્યુનલ
- (3) લેબર કોર્ટ
- (4) કામદાર
- (5) માન્ય સંઘ

4. 1947ના ઔદ્યોગિક તકરારના ધારા હેઠળ “લે-ઓફ” અને “છટણી” ને લગતી જોગવાઈઓ નિર્ણિત કેસ લો સહિત સમજાવો.

અથવા

ઔદ્યોગિક વિવાદ ધારા, 1947 હેઠળ અયોગ્ય કામદાર આચરણ અને તકરારોની લવાદને સ્વૈચ્છિક સોંપણીની જોગવાઈઓ વિગતે સમજાવો.

5. જાહેર ભવિષ્ય નિધિ ધારા, 1952 અન્વયે સમજાવો : (ગમે તે ત્રણ)

- (1) પી.એફ. એક્ટ કઈ સંસ્થાને લાગુ પડે છે ?
- (2) ભવિષ્ય નિધિ ઉપર ટાંચ
- (3) નિરીક્ષકો અને તેઓની સત્તાઓ
- (4) ફેમિલી પેન્શન યોજના
- (5) માલિક તથા કામદારોના ફાળા
- (6) ગુના અને શિક્ષાઓ

Seat No. : _____

AX-116

May-2016

D.L.P.

**Bombay Industrial Relation Act,
Industrial Disputes Act, Provident Fund Act**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instructions :** (1) Each question carries equal marks.
(2) Give examples and cite decided cases in support of your answer.

1. Explain the following definitions under B.I.R. Act :

- (i) u/s – 3 (19) Industry
- (ii) u/s – 3 (13) Employee
- (iii) u/s – 3 (39) Wages

OR

- (a) Describe the powers and duties of the Labour Officer under the B.I.R. Act.
- (b) Describe the distinctive features of the scheme of the I.D. Act 1947 and B.I.R. Act 1946.

2. (a) Discuss the Rights, Liabilities, Duties and Privileges of representative unions under B.I.R. Act.
- (b) What is the meaning of 'strike' under B.I.R. Act ? When would a strike be illegal under the said Act ?

OR

- (a) Describe the meaning of "Collective Bargaining" under B.I.R. Act.
- (b) Explain with decided cases the provisions of illegal change under the B.I.R. Act, 1946.

3. Write short notes on the following (any **three**) (under I.D. Act)

- (1) Public Utility Service
- (2) National Tribunal
- (3) Labour Courts
- (4) Workman
- (5) Approved Union

4. Explain with decided cases the provisions of “lay-off” and “Retrenchment” under the I.D. Act, 1947.

OR

Explain in detail the provisions of unfair labour practice and voluntary reference of dispute (under I.D. Act) to arbitration.

5. Explain in detail (under the P.F. Act, 1952) : (any **three**)

- (1) To which organization P.F. Act is applicable ?
 - (2) Attachment on Provident Fund.
 - (3) Inspectors and their powers.
 - (4) Family Pension Scheme.
 - (5) Contribution of Employers and Employees.
 - (6) Offences and Penalties.
-